

Svar på remiss

Tillgängliga stränder-ett mer differentierat strandskydd

Ärendebeskrivning

Regeringen gav en särskild utredare i uppdrag att se över strandskyddet 2019. Nu har man föreslagit författningsändringar och andra åtgärder som medför att strandskyddet i miljöbalken görs om i grunden. Det ska ske genom en ökad differentiering som tar hänsyn till att tillgången till sjöar och stränder varierar i landet, liksom befolkningstäthet och exploateringstryck.

Det ska bli enklare att bygga strandnära i landsbygdsområden. Förslagen ska på det sättet syfta till att förbättra förutsättningar för bostäder och näringsverksamhet främst för småföretagare, besöksnäring och gröna näringar i områden med lågt exploateringstryck.

Förslagen ska också syfta till att bibehålla eller förstärka strandskyddet för att värna obrutna strandlinjer, den allemansrättsliga tillgängligheten och miljön i starkt exploaterade områden.

Remiss på utredningen har i vårt län skickats ut till Eksjö, Gislaved, Habo och Jönköping.

Synpunkter på förslaget från Eksjö kommun

Differentierat strandskydd innebär vissa lättnader för Eksjö kommun att bygga strandnära. Det finns strandnära bebyggelse nära centralorten där exploateringstrycket är stort och vid dessa sjöar kommer strandskyddet inte att lättas upp, snarare tvärt om. Däremot finns det många sjöar i kommunen där exploateringstrycket inte är så stort där man skulle kunna ge lättnader. Det innebär att även vissa plaster där det tidigare inte gick att få dispens nu har möjlighet till det vilket är positivt för Eksjö. Det är viktigt att förtydliga vad som är högt exploateringstryck eftersom det finns ett mått av otydlighet i detta. Eksjö vill se att det blir enklare att bygga tätortsnära vid stränderna, med detta förslag ser vi inte att det kan bli så. Troligen kommer det inte att bli så stor skillnad i Eksjö kommun som för kommuner i norra Sverige där man har större andel landsbygd och lågt exploateringstryck.

Eksjö kommun har 657 km strandlängd inklusive öar och har ca 17000 invånare. Eksjö har förhållandevis ganska många sjöar men det finns

kommuner i norra Sverige som har mer än dubbelt så lång strandlängd och långt färre invånarantal. Dessa kommuner kommer att få större lättnader och förändringar om detta förslag verkställs.

Enligt förslaget ska det inte ges möjlighet för dispens i områden som har ett utökat strandskydd då man anser att vid dessa sjöar ska man värna extra mycket om växt- och djurliv. I Eksjö finns inte utökat strandskydd vilket gör att vi inte påverkas av förslaget. I glesbebyggd kommun så som vår grannkommun Ydre finns utökat strandskydd och för dem kommer detta förslag leda till att de inte får några lättnader i större bemärkelse.

Enligt förslaget ska man kunna upphäva strandskyddet vid sjöar som är en hektar eller mindre och vattendrag som är två meter eller smalare samt vid grävda dammar som tillkommit efter 1975. Det är positivt för Eksjö då dessa områden ofta har mindre betydelse för att tillgodose strandskyddets syften och därmed kan det bli resurssparande att inte behöva arbeta med dispenser på dessa platser.

Kommunen ska kunna peka ut områden som landsbygdsområden. Dessa områden ska ha god tillgång till obebyggd mark, inte har stor efterfrågan på mark för bebyggelse och inte vara av särskild betydelse för något av strandskyddets syften med hjälp av vissa kriterier. Inom dessa områden kan strandskyddet sedan upphävas genom att kommunen ansöker om detta hos länsstyrelsen.

Kriterierna är att dispens ska kunna ges:

- om området behövs för enstaka en- eller tvåbostadshus och tillhörande komplementbyggnad samt åtgärder som hör till bostadsbyggnaden,
- om området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse av att uppföra eller utveckla sammanhållen bebyggelse, eller
- om området behövs för byggnader, anläggningar, anordningar och åtgärder som är nödvändiga för en verksamhet och verksamheten har fördel av ett strandnära läge.

Vad innebär ”landsbygd” för Eksjö kommun. Det finns en otydlighet i begreppet och vilka orter eller landområden som omfattas i definitionen landsbygdsområden.

Dessutom föreslås att åtgärdernas bidrag till landsbygdsutveckling inte behöver vägas in i kriterierna för landsbygdsområden eller i de särskilda skälen för dispens, vilket gör att andra områden i Eksjö kommun nu har möjlighet att bebyggas som inte tidigare hade den möjligheten.

Klimatförändringarna medför behov av klimatanpassningsåtgärder som kan motivera en differentiering av strandskyddet. Förslaget vill att det ska bli lättare att ge dispens för åtgärder som syftar till att skydda miljön samt egendom. Då vårt klimat har förändrats genom de senaste åren ser vi det som positivt att detta belyses.

Förslaget att länsstyrelsen ska digitalisera kartor där strandskyddet redovisas är bra. Handläggare får då ett bättre underlag än vad vi har idag. Dagens kartor visar ibland gränser som är osäkra och otydliga. Det gör att det kan vara svårt att avgöra om dispens ska sökas eller inte om platsen för dispens ligger i gränslandet.

De områden som i nuvarande detaljplan är utpekade som LIS- områden ska Eksjö kommun kunna ansöka om att de blir så kallade landsbygdsområden där strandskyddet helt upphävs. Det kan bli tvetydigt i vissa områden då

befintliga LIS- områden eventuellt inte uppfyller de kriterier som krävs för att vara landsbygdsområden då kriterierna inte är helt de samma för dessa två. Vi förutsätter att dessa områden kan övergå till landsbygdsområden utan att ytterligare prövning i högre instans måste göras.

Bedömningen är att förslaget inte ger någon ökad förutsägbarhet eller förenkling vid prövning av dispenser så som förhoppningen var. Förslaget kommer inte att underlätta för Eksjö kommun att ge dispenser i strandnära läge i den grad som vi hade hoppats på.

Malin Larsson
Plan- och byggchef
Samhällsbyggnadssektorn

Eksjö kommun